

szempontjából nem jönnek tekintetbe. Az 1048 új könyvtáros közül 700 nő és 291 férfi.

A legtöbb hallgató /491/ New York államból való volt, a legkevesebb /1-1/ Alaskából és Utahból. /Michigan: New Jersey: 249, California: 247./

A hallgatók között 183 külföldi volt. Az érdekesebb számok: 27 kínai, 25 formosai, 14 indiai, 11 thaiföldi, 10 japán, 10 koreai, 3 csehszlovák, 1 jugoszláv, 2 lengyel és 4 magyar. Szerepel a kimutatásban 2 észti, 1 lett, 1 litván, 1 orosz és 3 ukrán hallgató. Angol 2, német 5, olasz 2.

A szerzők az alábbi következtetéseket vonták le:

1. a 32 iskolában végzett, iskolánként átlag 46 hallgató nagyon kevés, nem fedezi a szükségletet;
2. a beiratkozott hallgatók számának emelkedése biztató, ha ez állandó irányzat marad;
3. a férfi és női hallgatók létszámának aránya nem változik, általában 1 a 4-hez;
4. a szakkönyvtáros hallgatók létszáma kevés, mindössze 6 %;
5. az alsófoku és felsőfoku hallgatók létszámának aránya még tanulmányozásra vár;
6. kevés a doktori fokozat;
7. a nyári iskolák hallgatói létszám szempontjából nagyok, óraszám szempontjából kicsik. De van néhány iskola, amelynek teljesítménye a nyári szemeszterben nagyobb.

PAKISZTÁN KÖNYVTÁRÜGYE

OWEN, John E.: Libraries in Pakistan. = The Librarian and Book World. 49.vol. 1960. 3.no. 41-43.p.
Könyvtárak Pakisztánban.

Európai vagy amerikai könyvtárosnak nehéz megérteni azokat a nagy problémákat, ame-

lyekkel olyan fejletlen ázsiai állam, mint Pakisztán könyvtárosaival szemben állnak.

Az iszlám uralom alatt jelentékeny könyvgyűjtemények keletkeztek, de az évszázados hindu uralom idején ez a kultúra lehanyaglott.

Pakisztán 1947-ben lett független állam, de 90 %-os analfabétizmussal, 32 év átlagos emberi életkorral, heti 7 shillinges életszínvonalal, menekültek tömegeivel. A 80 milliónyi lakosság 80 %-a falvakban él, de a legtöbb faluban és a legtöbb városban nincs könyvtár. Az egyetemek mind Indiához kerültek, csak három jutott Pakisztánnak.

De máris vannak eredmények. A Karachi-i Nemzeti Könyvtárnak 40 000 kötetes állománya van és ez évente 6000 kötettel gyarapodik. A Nevelésügyi Minisztérium főhatósága alatt megszervezték a Levéltárak és Könyvtárak Igazgatóságát.

Az ország több ezer kilométeres indiai területtel két részre van vágva. Kelet-Pakisztán a szegényebb, éghajlata és természeti viszonyai mostohák. Mégis 1953-ban új, teljesen modern Központi Közművelődési Könyvtárat kezdtek építeni Dacca-ban, ez 1958-ban meg is nyílt és ma 15 000 kötettel rendelkezik. Emellett tizenöt vidéki város közművelődési könyvtárait is jelentős összegeket fordítanak.

Gyermekkönyvtár is van, de nagyon kevés. Ez még nem is játszhat szerepet az ottani gyermekek életében, akiknek csak fele jár iskolába és azok sem igen tanulnak meg írni-olvasni.

Az egész országban kb. 100 közművelődési könyvtár van mintegy öt millió kötettel, többnyire rossz elhelyezéssel. A British Council és az USA Tájékoztató szolgálat tart fenn jól felszerelt könyvtárakat.

Valamivel kedvezőbb képet mutatnak az egyetemi könyvtárak. A legnagyobb az egész országban a Dacca-i Egyetemi Könyvtár Kelet-Pakisztánban, 150 000 kötetes állománnyal. A könyvtárban Dewey-féle tizedes osztályozási rendszert használnak. Az ország második legnagyobb könyvtára a Punjab-i Egyetemi Könyvtár Lahoreban, nagy szanszkrit, perzsa, urdu és arab kéziratgyűjteménnyel. Nyugat-Pa-

kisztánban a Karachi-i Egyetemi Könyvtár 1951-ben létesült, állománya 45 000 kötet.

Sokszor meglepően gazdagok mezőgazdasági, közgazdasági és ipari szakirodalom tekintetében a szakkönyvtárak, pl. a Pakistan Nemzeti Bank Könyvtára és a Tervhivatal Könyvtára. 5-10 000 kötetes könyvtárak vannak a szakmai testületek és tudományos társaságok, kutatóintézetek, külügyi szervek birtokában.

Az ország könyvtáraiban levő könyvek háromnegyed része angol nyelvű, a többi bengáli, urdu, perzsa és arab nyelvű. Ez utóbbi nyelveken a könyvtárakban sok értékes kézirat is található, amelyek főleg vallási jellegűek. De vannak a könyvtáraknak más értékes kincseik is. /Pl. a Punjab-i Egyetemi Könyvtárban van egy szarvasbőrre írt kézirat kufi nyelven 412-ből./

A könyvtárak rendkívül súlyos problémákkal küzdenek: rosszul világított és rosszul szellőztetett helyiségek, rosszul fizetett személyzet, analfabéta, rosszul táplált, szegény lakosság. Az államok pedig sokkal sürgősebb feladatai is vannak.

De sok a biztató jel: főleg a könyvtárügy nemzeti fontosságának növekvő tudata a közvéleményben. A Dacca-i Egyetem könyvtáros tanfolyamára ötszázán jelentkeztek.

A Pakisztáni Könyvtáros Egyesület is megalakult 1957-ben és már képviseltette magát az Ázsiai Könyvtárosegyesületek Szövetsége Tokióban, 1957-ben tartott első konferenciáján.

SZÁZ ÉVES A HELSINKI KÖZMŰVELŐDÉSI KÖNYVTÁR

HIRN, Sven: Helsingin kaupunginkirjasto 1860-1960. = Kirjastoletti. 53. vuosi. 1960. 7. no. 206-210. p. Illus. tr.
Száz éves a Helsinkii Közművelődési Könyvtár.

Az 1860-ban létesült helsinkii Közművelődési Könyvtárnál az észak-európai államokban egyedül az oslói